

Диссертация, защита, диспут, звание, сеть цитирования, научный аппарат, объяснение с современниками с помощью опор – ссылок на предшественников, приоритет, запрет на повтор, плагиат – всё это появилось в процессе воспроизводства духовных кадров, где обет безбрачия вынуждал использовать «инородные» для духовной профессии подрастающие поколения. Теология средневековой Европы в поисках нового объяснения мира стала впервые ориентироваться не на простое воспроизведение уже известного знания, а на созидание новых концептуальных схем, которые смогли бы объединить столь разные, практически не соединимые системы знания. Это и привело в конце концов к возникновению новой парадигмы мышления – форм, процедур, установок, представлений, оценок, с помощью которых участники обсуждений добиваются взаимопонимания. М. К. Петров назвал эту новую парадигму дисциплинарной. Он показал, что средневековая западноевропейская теология обрела все характерные черты будущих научных дисциплин. В их числе – «основной набор дисциплинарных правил, процедур, требований к завершенному продукту, способов воспроизводства дисциплинарных кадров». Вершиной этих способов воспроизводства кадров и стал университет. Университет как принцип, как специализированную организацию можно считать величайшим изобретением Средневековья.

Костанда М.
ХДАДМ

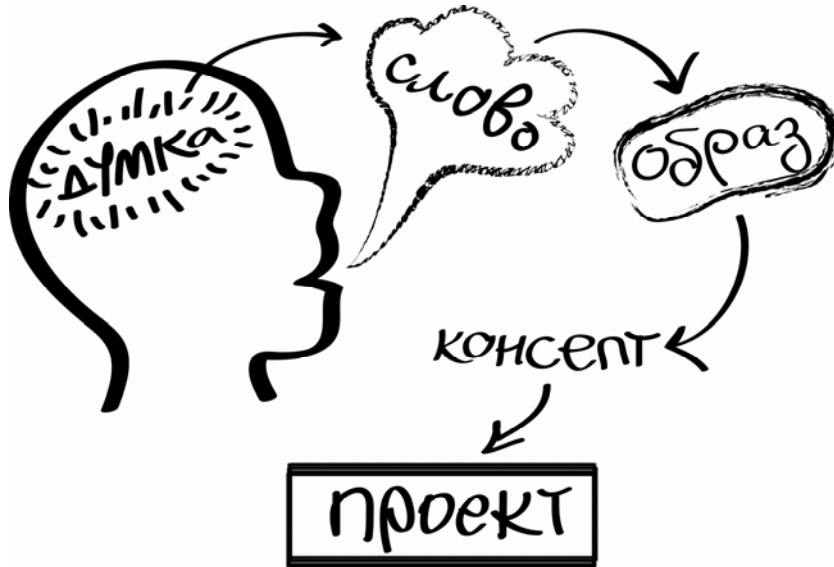
СИНЕРГЕТИЧНІ ТА СУГЕСТИВНІ ВПЛИВИ НА РОЗВИТОК УСПІШНОЇ ОСОБИСТОСТІ ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНЕРА

Сьогодні такий альтернативний підхід до феноменів культури, мистецтва, як синергетика, суттєво змінює розуміння зв'язків між хаосом і порядком, словом та інформаційним потоком. Синергетика як науково-філософський принцип, що розглядає природу, світ як самоорганізовану й самоорганізовану комплексну структуру, – перспективна основа для підвищення ефективності діяльності людини у будь-якій сфері науки, те-

хніки, мистецтва. У творчій діяльності синергетика виявляється у співдружній, взаємонасиченій дії в одному напрямку. Сугестія тут – феномен, що викликає певні уявлення, настрої, образи.

У проектній діяльності людини, тобто у сфері дизайну, вияв синергетичної парадигми відбувається шляхом систематизації структури процесу проектування, яка є комплексом чітких, послідовних, продуманих кроків. Адже дизайнерський процес – це складний і довгий шлях, він починається з ідеї, що проходить багато етапів до реалізації її у справжній дизайнерський витвір. Слід зазначити, що основним компонентом синергетичної парадигми дизайнера є мова – складна, незавершена система знаків, символічна система, що передає в сконцентрованому вигляді сенс. Мова – синергетична, співсинергетична людині, її свідомості, розумовим процесам, енергіям світу. Ідея, як відомо, не народжується в повітрі, вона несе в собі особливий заряд, трансформуючи думку у слово, слово – в образ, образ – у концепцію й далі – у проект і впровадження продукту дизайну у виробництво.

Шлях від думки до готового дизайнерського предмета складний, оскільки кожен крок вимагає від дизайнера серйозного аналізу. І тут унікальні властивості синергетики систематизують знання, доводячи їх до концептуальної цілісності, створюють певну ієрархію дій, яка потім реалізується в готовому дизайнерському продукті. Так, щоб розробити логотип, дизайнерові потрібно дотримуватися певних кроків. Перший – це пошук допоміжних ресурсів (фотографії, зображення, тощо), на які дизайнер буде спиратися і які допоможуть виявити певні особливості для створення нового образу. Другий – розроблення концепції та виявлення головної ідеї проекту на основі прообразів. Третій – створення унікального знака, який буде зафіксовано на папері у вигляді ескізів і малюнків. Далі йде етап узагальнення й гармонійного поєднання знака з текстовим блоком. Грамотно спроектований логотип компанії чи товару забезпечує впізнаваність у споживачів і є запорукою успіху торговельної марки.

У сучасному світі виділитися серед інших у дизайнерській сфері дуже непросто, бо в ній високий ступінь конкуренції. Тому більшість дизайнерів об'єднуються у творчі колективи, де кожен відповідає за свою частину конструкторського процесу. Творча діяльність у колективі є більш швидкою та ефективною, тому що через синергетичне вирівнювання потоків знань серед фахівців різної якості підготовки й досвіду відбувається досконаліше й точніше формування концептів проекту та його матеріалізація.

Використання синергетичного підходу у творчому процесі допоможе кожному молодому дизайнерові легко оволодіти головними прийомами фаху і створити власний неповторний стиль.

Лижник М.
НТУ «ХП»

ВЕРТЕП ЯК СПРОБА ОСЯГНУТИ СВІТ

Яскраве й самобутнє явище української культури Нового часу – вертеп. Перша письмова згадка про вертеп датована 1666 р., але поширилися вертепні вистави у другій половині XVIII ст. – у добу занепаду Києво-Могилянської академії, коли кількість вертепників поповнювалася її вихованцями, що в народі популяризували українські вистави у формі лялькового театру.